

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 6 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

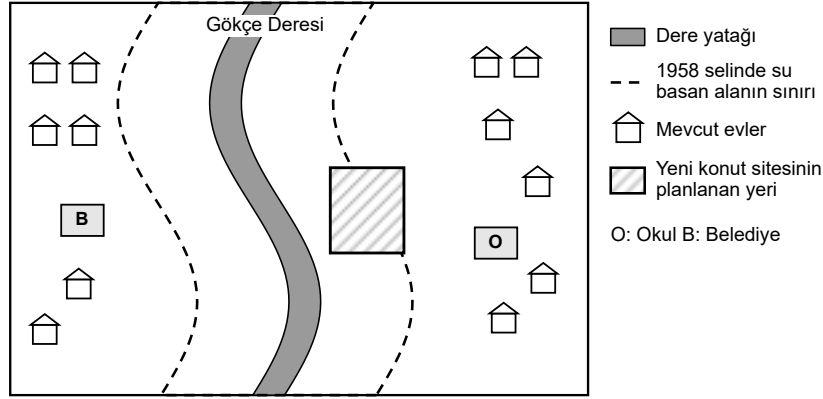
- TAR.9.1.1 Tarih öğrenmenin bireye ve topluma faydalarını yorumlayabilme
- TAR.9.1.2 Tarihin doğasını farklı kaynaklar üzerinden inceleyebilme

1.

15 puan

Aşağıdaki durum kurgusaldır.

Gökçesu kasabasında 1958 yılında Gökçe Deresi taşmıştı. Kasaba arşivinde bu sele ait fotoğraflar ve hasar kayıtları bulunuyor; olayı yaşayanların bir kısmı hâlâ hayatta. Bugün belediye meclisinde yeni bir konut sitesi yapılması tartışılıyor. Arşiv kayıtlarından hazırlanan krokide, 1958 selinde su basan alan ve sitenin planlanan yeri gösterilmiştir.

a) Krokiden yararlanarak, kasabanın sel geçmişi bilmenin meclisin vereceği karara nasıl katkı sağlayabileceğini yorumlayınız.

(9 p)

b) Selin unutulmasının, yani toplumsal hafızanın kaybolmasının kasaba halkına verebileceği bir zararı açıklayınız.

(6 p)

2.

15 puan

Sınıf tartışmasında Ömer şöyle diyor: “Tarih geçmişte kaldı. Bugünün sorunları ve teknolojisi bambaşka; tarih öğrenmek bize bir şey kazandırmaz.”

Öğretmen tartışmaya şu örneği getiriyor: “Bazı ülkeler, salgın hastalık dönemlerinde yaklaşık yüz yıl önceki salgınlara ait kayıtları incelemiş; o dönemde işe yarayan karantina, hijyen ve kalabalık toplantıları sınırlama gibi uygulamalardan yararlanmıştı.”

a) Öğretmenin örneğinden yararlanarak Ömer’in görüşünü değerlendiriniz.

(8 p)

b) Görüşünüzü, örnekte yer almayan ve tarih öğrenmenin sağladığı başka bir faydayla destekleyiniz.

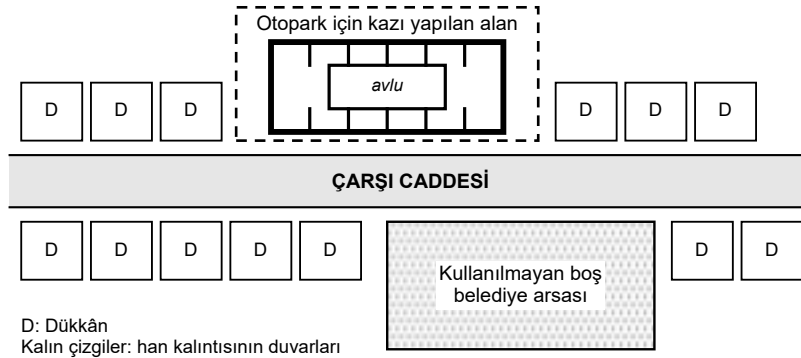
(7 p)

3.

20 puan

Aşağıdaki durum kurgusaldır.

Kızılkaya ilçesinin çarşısında otopark yapmak için kazı yapılırken yaklaşık 400 yıllık bir hanın temel kalıntıları ortaya çıkıyor. Çarşı esnafı, müşterilerin park yeri bulamadığını ve satışların düştüğünü söyleyerek otoparkın bir an önce tamamlanmasını istiyor. İlçedeki tarih öğretmenleri ise kalıntıların korunması gerektiğini savunuyor. Krokide çarşının bugünkü durumu gösterilmiştir.

a) Kalıntıların korunmasının ilçe halkına sağlayabileceği iki faydayı yorumlayınız.

(12 p)

b) Krokiden de yararlanarak esnafın kaygısını gözetken bir çözüm öneriniz ve önerinizin tarihî mirası nasıl koruduğunu açıklayınız.

(8 p)

4.

10 puan

Aşağıdaki metin, bir tarih öğretmenin hazırladığı kurgusal bir vakayinameden (olayları yıl yıl anlatan tarih kitabı) alınmıştır. Yazar, Karasu Beyliğinin saray tarihçisidir.

(1) Bey, 1388 yılının ilkbaharında ordusuyla başkentten çıktı. (2) Bu sefer, beyliğin gördüğü en parlak sefer oldu. (3) Ordu, yolda bir hafta boyunca yağmur altında yürüdü. (4) Askerler, beyin adaleti sayesinde hiç yorulmadı.

a) Numaralanmış cümleleri tarihsel olgu ve yorum olarak ayırınız.

(4 p)

b) Yorum içeren cümlelerin, yazarın bakış açısı hakkında ne gösterdiğini açıklayınız.

(6 p)

5.

20 puan

Aşağıdaki kaynaklar, bir tarih öğretmenin hazırladığı kurgusal belgelerdir. Hepsi Değirmenönü kasabasında 1912 yılında çıkan bir yangınla ilgilidir.

K1 – Yangından bir gün sonra yayımlanan yerel gazete haberi: “Yangın, ihmalkâr fırıncı Rıza Efendi’nin yüzünden çıktı; 40 ev kül oldu.” (Gazete sahibinin, fırıncıyla uzun süredir arazi davası olduğu bilinmektedir.)

K2 – Kasaba yönetiminin yangından bir hafta sonra yardım dağıtmak için hazırladığı liste: “Yanan hane sayısı 38’dir; yangının sebebi tespit edilememiştir.”

K3 – Yangını çocukken görmüş bir kişinin 1975’te torununa anlattıkları: “Rüzgâr çok sert esiyordu, alevler bir anda yayıldı; yüzlerce ev yandı.”

a) Yanan ev sayısı konusunda hangi kaynağın daha güvenilir olduğunu iki gerekçeyle belirtiniz. (9 p)

b) K1’deki, yangının nedenine ilişkin yargıya neden temkinle yaklaşılması gerektiğini açıklayınız.

(6 p)

c) Güvenilirliği tartışmalı olsa da K3’ün araştırmacıya sağlayabileceği bir katkıyı açıklayınız. (5 p)

(5 p)

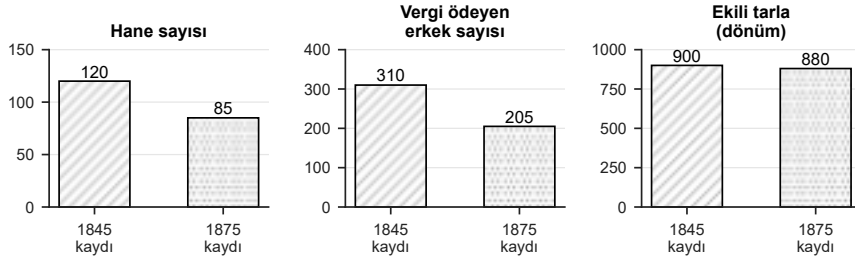
6.

20 puan

Aşağıdaki grafikler, kurgusal Akpınar köyüne ait 1845 ve 1875 tarihli iki vergi kaydından hazırlanmıştır. Bu kayıtları inceleyen iki tarihçi farklı sonuçlara ulaşmıştır:

Selin: “Köyün nüfusu 30 yılda gerçekten azalmıştır; bunun nedeni bölgede yaşanan bir salgın olabilir.”

Kaan: “Nüfus aslında pek azalmamıştır; bazı aileler vergiden kaçmak için kayda geçmemiş olabilir.”

a) İki tarihçinin de kabul ettiği olguyu yazınız.

(5 p)

b) Aynı kayıtlardan farklı sonuçlar çıkmasının tarihin doğası hakkında ne gösterdiğini açıklayınız.

(8 p)

c) Grafiklerdeki hangi verinin Kaan'ın yorumunu destekleyebileceğini açıklayınız.

(7 p)